

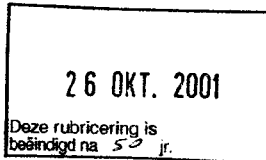
MINISTERIE
VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
BEZITSVORMING EN P.B.O.

B. V. D.

No : 589.529

Bijl. : 1

Betr. : Maandoverzicht no 3.

351. 7. 1961. 151
'S-GRAVENHAGE, 10 april 1961
Stadhoudersplantsoen 25

140878

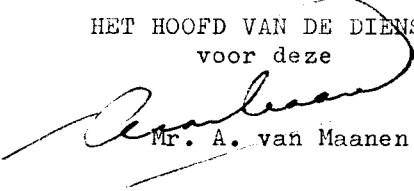
13.4.61

Sta. GEHEIM

VERTROUWELIJK

Ik heb de eer Uwe Excellentie hierbij een exemplaar
aan te bieden van het maandoverzicht no 3 van de B.V.D. over
de maand maart 1961.

HET HOOFD VAN DE DIENST
voor deze

Mr. A. van Maanen.

Aan Zijne Excellentie
de Minister President
Plein 1813 no 4
te
's - G R A V E N H A G E.

26 OKT. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 25 jr.

VERTROUWELIJK

Stg. GEHEIM

MAANDOVERZICHT

No 1961

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

V E R T R O U W E L I J K

Maandoverzicht no. 3 - 1961

(Tijdvak 1-3-'61 t/m 31-3-'61)

I N H O U D

I. <u>Communisme Internationaal</u>	blz.
Het ontstaan van de Albanese volksdemocratie	2
Hodzja's anti-Joegoslavische campagnes	3
Het IVde Albanese partijcongres	6
II. <u>Activiteiten van de CPN</u>	
Mutatie districtsleiding Amsterdam	9
Paul de Groot contra de PSP	10
Nogmaals de Februari-staking	13
III. <u>Activiteiten van de communistische hulporganisaties</u>	
Nieuw ANJV-orgaan	14
"Nederland-USSR" als cultureel bemiddelaar	16
Amnestie-campagne voor Spaanse politieke gevangenen	17
IV. <u>Communistische activiteiten in het bedrijfsleven</u>	
Relatie WVV-communistische vakbeweging in Nederland	19
V. <u>Overige groeperingen</u>	
De SWP streeft naar samenwerking met de PSP	22
Anti-atoombomars	23
VI. <u>Vreemdelingen</u>	
Sowjet-Russen e.a. in Nederland	25
<u>Bijlage</u> - De positie van de vakbeweging in de Sowjet-Unie	
<u>Overzicht stakingen</u> maart 1961	

Agenda

H O O F D S T U K ICOMMUNISME INTERNATIONAAL
=====De volksdemocratie Albanië

Van Albanië kan niet worden gezegd, dat het is opgegaan "in de vaart der volkeren". Het was en is nog steeds een arm land, wat kleiner dan Nederland, met een totale bevolking van nog geen anderhalf millioen. Albanië heeft geen gemeenschappelijke grens met een ander land van het Sowjet-Russische blok. De naaste burenen zijn het "revisionistische" Joegoslavië en het "kapitalistische" Griekenland. Albanië behoorde eeuwenlang tot het Turkse rijk en had daardoor sterke mohammedaanse invloeden ondergaan. Een ontwikkelde middenklasse ontbrak en de maatschappelijke verhoudingen waren feodaal. Arm aan industrie leverde dit bergachtige gebied aan de bevolking slechts een karig bestaan op, voornamelijk verkregen uit primitieve landbouw en veeteelt.

Na de eerste wereldoorlog is Albanië onafhankelijk geworden. Zog, een inheemse figuur, werd koning en kreeg de vrije hand bij het bestieren van de binnenlandse aangelegenheden. De Zuidslavische monarchie en fascistisch Italië oefenden politieke druk uit op het buitenlandse beleid. In november 1927 sloot Albanië met Italië een defensief bondgenootschap voor twintig jaar. Het bestaan van dat militaire verbond vormde voor Mussolini geen beletsel om het land op Goede Vrijdag 1939 onverhoeds te overvallen en te bezetten. Albanië was namelijk voorbestemd te dienen als doortochtsgebied voor de latere fascistische opmars tegen Griekenland.

Koning Zog ging in ballingschap en een marionettenbewind droeg de kroon op aan het Italiaanse staatshoofd, koning Victor Emmanuel. Deze proclameerde een personele unie tussen Italië en Albanië, dat zodoende werd gedwongen in het fascistische "imperium" van de Duce op te gaan. Na de Duitse overval op Joegoslavië in april 1941 voegde Italië een aantal Zuidslavische gebieden, in hoofdzaak bewoond door Albanen, bij het voormalige koninkrijk van Zog.

Zowel in Albanië als in Zuidslavië groeide het patriottische verzet tegen de As-mogendheden. De communisten kregen in het verloop van de strijd een stevige greep op de partisanen, mede omdat zij de meest gedisciplineerde groep waren. Pas in 1941 werd in de illegaliteit de communistische partij van Albanië opgericht. In de Albanese verzetsbeweging

hebben naaste medewerkers van maarschalk Tito een vooraanstaande rol gespeeld als militaire "adviseurs". De Joegoslaven droegen in aanzienlijke mate bij tot de latere "bevrijding" van Albanië, waarvan de hoofdstad Tirana in november 1944 werd gezuiverd van Duitse troepen. De communisten namen het heft in handen onder het voeren van een schijn-democratische tactiek. Zij organiseerden bijvoorbeeld algemene verkiezingen zonder een reële oppositie te dulden. De communistische stembussuccessen waren dientengevolge éclatant. In januari 1946 werd de Albanese Volksrepubliek uitgeroepen.

De man, die tot op de huidige dag de teugels van het stalinistische bewind strak wist te houden, is de in 1908 geboren Enver Hodzja, vanaf de oprichting eerste partijsecretaris. In mei 1944 werd hij politiek en militair leider van het nationale bevrijdingsleger. Zijn medewerker Mehmet Sjehoe, de huidige Albanese premier, is evenals Hodzja een behendig politiek intrigant. Toendertijd behoorde ook tot de leiding Kotsji Xoxe, die als minister van binnenlandse zaken het politie-apparaat beheerste.

Gedurende de periode 1945/1948 hadden de Joegoslaven in Albanië achter de schermen grote invloed. In juli 1946 sloot Albanië met Joegoslavië een verdrag van wederzijdse bijstand. De onderlinge verhoudingen verscherpten na de uitstoting van Joegoslavië uit het Kominform in juni 1948. Een jaar later werd Xoxe als "titoïstische verrader" ter dood veroordeeld en geëxecuteerd. Sindsdien heeft het Hodzja-regime onophoudelijk verder gespeurd naar Joegoslavische "complotteurs".

Hodzja's anti-westers bewind

De volksdemocratie Albanië is de kleinste staat van het Sowjet-blok. Haar leiders houden het land doelbewust geïsoleerd van westerse invloeden. Albanië kent geen toeristenverkeer. Het politieke klimaat is grimmig. De bevolking wordt nog steeds onder zware druk gehouden. De agressieve anti-westerse gezindheid van Tirana trad in mei 1946 wel heel duidelijk op de voorgrond toen Albanese kustbatterijen op Britse kruisers vuurden. In oktober daaropvolgend liepen twee Engelse oorlogsschepen in het Kanaal van Korfoe op een Albanees mijnenveld.

Het naburige Joegoslavië wordt sinds 1948 bijzonder vijandig bejegend. Eind juni van dat jaar werden de Joegoslavische technische experts uitgewezen. De met het Tito-bewind aangegane economische overeenkomst werd door Albanië opgezegd. De aversie tegen de Zuidslaven vloeide niet alleen voort uit ideologische verschillen. Ook tegenstellingen van natio-

nalistische aard, die tijdens de oorlog sluimerden, leefden weer op. De Joegoslaven droegen daar in het verleden zelf toe bij met het tentoonspreden van Servische superioriteit ten opzichte van de Albanese minderheden in hun land.

Traditionele armoede en culturele achterstand hebben de Albanese gevoelens van minderwaardigheid jegens Joegoslavië voortdurend aangewakkerd. Partijleider Hodzja heeft weinig onbeproefd gelaten om het politieke klimaat in dit opzicht te verslechteren. Tijdens zijn langdurig verblijf in Frankrijk - vóór 1940 - werd hij communist. Zijn grote verering voor Stalin kreeg een fanatiek karakter nadat de Sowjet-Russische dictator met Belgrado brak en de Joegoslavische "revisionisten" van verraad aan het marxisme-leninisme betichtte.

De Stalin-cultus werd in Albanië onverminderd voortgezet na het overlijden van de Sowjet-dictator. In navolging van het XXste CPSU-congres van februari 1956 heeft ook Hodzja verklaard de "vergissingen" van Stalin te betreuren, doch in Albanië is nooit uitvoering gegeven aan een feitelijke destalinisatie. De herinnering aan Stalin wordt nog steeds levendig gehouden. Onlangs nog zijn borstbeelden van hem onthuld. Zijn portretten hangen in openbare gebouwen en ook nieuwe fabrieken en collectieve landbouwbedrijven dragen zijn naam.

De afkeer van figuren, die verdacht worden van sympathie voor Joegoslavië, neemt bij de Albanese partijleiding vaak buitensporige vormen aan. Een voorbeeld hiervan is het geval Panajot Plakoe. Deze hoge partijfunctionaris, generaal-majoor en minister zonder portefeuille vluchtte in mei 1957 naar Joegoslavië. Plakoe werd onmiddellijk in de Albanese pers gelaakt als een overloper en verrader, die van het eerste uur af op zijn belangrijke post een handlanger van maarschalk Tito moest zijn geweest. Naar het voorbeeld van de zuiveringsprocessen, die in de dertiger jaren in de Sowjet-Unie werden gevoerd, legden de naaste familieleden van Plakoe een verklaring af, waarin hun gevoelens van verachting werden openbaar gemaakt. Plakoe zag zich op die wijze door zijn eigen moeder dood verklaard en vervloekt.

Tot op heden wordt de Albanese bevolking overspoeld met "bewijsmateriaal" boordevol gruwelijke details over wreedheden tegen Albanese minderheden in Joegoslavië begaan. Kennelijk beoogt deze voorlichting de haatgevoelens tegen de "Tito-kliek" aanhoudend op te zwiepen.

De toenadering, die Chroestsjow in juni 1955 tot Joegoslavië zocht met zijn persoonlijk bezoek aan Belgrado, moet de Albanese partij zeker zeer onwelgevallig zijn geweest. Daardoor namen ook de spanningen tussen

Tirana en Moskou toe. De politieke gebeurtenissen in Polen en de Hongaarse opstand van november 1956 leidden in Albanië tot een verscherpte campagne tegen Joegoslavië.

Chroestsjow slaagde er uiteindelijk niet in maarschalk Tito terug te brengen in het "socialistische kamp". Joegoslavië weigerde de Verklaring van november 1957 der 12 CP-en van het blok mede te ondertekenen. Daarin werd het moderne revisionisme aangeduid als het hoofdgevaar voor de communistische beweging. Deze Verklaring bevatte nochtans mede een waarschuwing tegen dogmatische en sectarische afwijkingen.

Het zijn bovenal de grote Chinese en de kleine Albanese partij geweest, die elkander in de haat tegen de "Tito-kliek" hebben gevonden, terwijl de CPSU een soepeler houding bleef voorstaan.

Chroestsjow heeft onder deze omstandigheden een tactiek van geven en nemen toegepast. In mei 1959 probeerde hij Albanië in het Moskouse gareel terug te brengen. Hij bezocht het land en toonde zich van zijn beminnelijkste kant, prees in een rede de principiële vastberadenheid van de Albanese partij bij haar verdediging van de zuiverheid der marxistisch-leninistische leer. In zijn toespraak school echter een addertje onder het gras. De Sowjet-leider wees er zijn gastheren namelijk op, dat Moskou's voorstellen tot het beëindigen van de koude oorlog ook worden ondersteund door Joegoslavië en de volkeren van andere landen. Zo werd de Albanese leiders in eigen huis iets goeds over maarschalk Tito verteld door de "grote broer" uit de Sowjet-Unie. Vanaf vorig jaar hebben China en Albanië door hun heftige anti-Joegoslavische campagne ook hun onlustgevoelens weten te spuien tegen het beleid van Chroestsjow, dat zij te zwak en te verzoeningsgezind jegens het Westen vinden. Veel van hun critiek op en smaad aan het adres van Belgrado was eigenlijk voor Moskou bedoeld. De eenheid van het communistische kamp gedoogde echter niet zich hier rechtstreeks tegen Chroestsjow te keren.

De CP-China heeft tot nogtoe bij de Albanese leiders een willig oor gevonden voor haar bezwaren tegen het door Moskou onderschatten van het "imperialistische oorlogsgevaar". In het bijzonder worden de Joegoslaven door China en Albanië beschuldigd van verraderlijke praktijken ten gunste van de Amerikaanse imperialisten.

Interne partijmoeilijkheden

In de loop van 1960 toonde Albanië steeds meer bezwaren om in te stemmen met de Chroestsjow-koers. Daarentegen werden onverzoenlijke op-

vattingen, zoals de CP-China deze verkondigde, met toenemende felheid verdedigd. Partijleider Hodzja moet in de nazomer zijn gestuit op weerstanden, die hij trachtte te overwinnen door het wegwerken van enige belangrijke partijfunctionarissen. Zo werd mevrouw Liri Belisjova in september j.l. tijdens een zitting van het centraal comité afgezet als lid van het partijsecretariaat en van het partijbestuur. Zij zou in haar arbeid voor de partij "ernstige vergissingen" hebben begaan. Een andere vooraanstaande figuur, Kotsji Tasjko, werd uit het dagelijks bestuur en het centraal comité der partij gestoten wegens "vijandige" activiteiten.

Juist in die periode vertrok de Sowjet-Russische ambassadeur te Tirana naar Moskou. Pas enige maanden later werd deze diplomatieke Sowjetpost door een opvolger bezet. Het is niet onmogelijk, dat er enig verband heeft bestaan tussen het wegwerken van Belisjova en andere functionarissen en de Sowjet-houding, die de indruk van een protest wekte.

Symptomen van verkoeling

Deze gebeurtenissen vielen ongeveer samen met de voorbereiding van Chroestsjow's reis naar New York voor het in september 1960 bijwonen van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties. Hij begaf zich daarheen op het Sowjet-schip Baltika, vergezeld van het merendeel der voornaamste Oosteuropese partijleiders, onder wie geen Albanees. Hodzja kwam zelf niet naar Amerika maar zond zijn medewerker, premier Sjehoe. Deze werd op recepties, ter ere van Chroestsjow in New York gehouden, niet onder de gasten opgemerkt.

Albanië leed in 1960 - voor het derde achtereenvolgende jaar - onder de gevolgen van misoogst. Niet de Sowjet-Unie reikte dit jaar zoals voorheen de helpende hand maar communistisch China. Peking zond ondanks het eigen nijpende voedselgebrek elders aangekocht graan naar Albanië.

Bij de jongste jaarwisseling deden zich opnieuw tekenen van verkieling tussen Moskou en Tirana voor. Daarbij viel het op, dat de Sowjet-Russische boodschap aan Albanië - ofschoon geadresseerd aan de kameraden Hodzja, Lleski en Sjehoe - in de tekst alleen maar gewag maakte van Moskou's hartelijke gevoelens jegens het Albanese broedervolk. In de gebruikelijke nieuwjaarsgroeten aan de andere satellietlanden strekten deze heilwensen zich ook uit tot de partij- en staatsleiders van de resp. broedervolkeren.

Het telegram van Moskou voor het niet tot het blok behorende Joegoslavië bevatte mede een uitdrukkelijk tot maarschalk Tito persoonlijk gerichte gelukwens, een opvallend vriendelijk gebaar, waarvan de Alba-

nese leiders te enenmale verstoken bleven.

De zusterpartijen van het Sowjetblok werden in deze telegrammen uit het Kremlin uitdrukkelijk geprezen. De Albanese partij moest het echter zonder deze lof stellen. Moskou volstond ermede het Albanese volk nieuwe successen toe te wensen in zijn strijd voor de verdere versterking van de eenheid van het socialistische kamp, voor vrede en socialisme.

Het IVde Albanese partijcongres

Van 13 tot 20 februari van dit jaar hield de Partij van de Arbeid van Albanië - in casu de communistische partij - haar IVde congres, nadat dit tot tweemaal toe was uitgesteld. Zoals zulks ook in 1956 op het IIIde congres het geval was geweest, stond P.N. Pospjelow, plv. lid van het CPSU-presidium, aan het hoofd van de CPSU-delegatie. De CP-China zond evenals meer dan 20 andere zusterpartijen een afvaardiging. De CPN was hier niet vertegenwoordigd.

De begroetingstelegrammen aan het congres te Tirana, afkomstig van de CPSU en van de CP-China, toonden onderling aanmerkelijke verschillen. Het Sowjet-telegram was opvallend kort en gewaagde alleen van de grote sympathie der CPSU voor de strijd van het Albanese volk bij de opbouw van het socialisme. Partijleider Hodzja werd er niet in genoemd en evenmin prees Moskou, zoals te doen gebruikelijk is, de juistheid van de politieke koers der Albanese partij. Het telegram uit Peking weidde daarentegen uit over de uitzonderlijk moeilijke omstandigheden, waarin kameraad Hodzja en de door hem geleide partij de revolutionaire vaan van het marxisme-leninisme hebben hooggehouden. Uitdrukkelijk werd in deze begroeting van de CP-China tot het IVde partijcongres gesproken over de loyaliteit der Albanese communistische partij aan het marxisme-leninisme en aan de grondslagen van het proletarisch internationalisme.

Met grote zelfverzekerdheid sprak Hodzja in zijn openingsrede over de hechtheid van het Albanese regime, dat zojuist nog een complot zou hebben weten te verijdelen tegen de volksrepubliek en haar leiders. Het heette te zijn beraamd door de in de Middellandse Zee gestationeerde Amerikaanse Zesde Vloot, onder medewerking van Joegoslavische elementen, Grieken en "verraders uit het eigen land". De berechting van een aantal samenzweerdere werd door Hodzja aangekondigd.

Prawda-"censuur"

Het Sowjet-Russische partijdagblad Prawda heeft de tekst van Hodzja's verslag aan het congres verkort weergegeven. In politiek opzicht zeer opvallend is het daarin weglaten van Albanië's trouw aan het marxisme-leninisme, van bijkans alle aanvallen op het Amerikaanse imperialisme en op het verval van het kapitalistische stelsel alsmede van de tegen president Kennedy gerichte onvriendelijkheden. In het Prawdaverslag komt ook niets voor van hetgeen Hodzja opmerkte over de ideologische zuiverheid van het Albanese partijbeleid. Betreffende de "samenzwering", die Hodzja in zijn openingsrede zo uitdrukkelijk had naar voren gebracht, bevat het Prawda-verslag geen letter.

De begroetingsrede van Pospjelow bevat een passage, die kan worden uitgelegd als een politiek vermaan voor de Albanese leiders. De Verklaring van november 1960 der 81 communistische en arbeiderspartijen, zo stelde Pospjelow nadrukkelijk, geeft volledig antwoord op de belangrijkste vraagstukken van de huidige ontwikkeling in de wereld en gedooft geen willekeurige interpretatie.

Het IVde Albanese partijcongres aanvaardde tenslotte een resolutie waarin de belofte voorkomt om de Verklaring van 1960 even nauwgezet uit te voeren als die van november 1957. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat het dienaangaande gevoerde Albanese partijbeleid juist tot moeilijkheden leidde. Het waren onder meer controversen van dien aard, welke Ulbricht moeten hebben genoopt tot het signaleren van "dogmatische en sectarische opvattingen" der Albanese delegatie bij haar optreden ter conferentie van Moskou in december j.l. (Zie MO 2-1961 hoofdstuk I).

Mutaties en zuiveringen

De Albanese partij heeft op haar IVde congres de gebruikelijke verkiezingen gehouden voor het samenstellen van de bestuursorganen. Hodzja blijft eerste secretaris. De in september weggezuiverde mevrouw Liri Belisjova is thans in het politiek bureau en het partijsecretariaat vervangen door Ramiz Alija; alleen Belisjova en haar echtgenoot Matsjo Como blijken in het centraal comité niet te zijn herkozen.

Bij voortdoring heeft het Albanese regime het traditionele karakter van een "familie-regering" behouden. Zo is bijvoorbeeld de vrouw van de Albanese minister-president Sjehoe sedert maart 1960 belast met de leiding van het partijcomité van de hoofdstad Tirana. Ook de echtgenote van Hodzja heeft zitting in het centraal comité. Zij deed op het jongste con-

gres een scherpe aanval op de "Tito-kliek en haar agenten binnen onze partij".

Het Joegoslavische partijdagblad Borba heeft in februari j.l. verontwaardigd gereageerd op Hodzja's beschuldigingen, geuit tijdens het IVde Albanese partijcongres. Borba spreekt te dien aanzien over "provocatie en vervalsing", die geheel passen in het regime van terreur, dat Hodzja c.s. in de afgelopen twaalf jaar zouden hebben gevoerd.

Van de 14 Albanese leiders uit de tweede wereldoorlog is, aldus Borba, enkel Hodzja nog in leven. Van de 31 leden van het Albanese centraal comité werden 14 personen in de periode 1944/1948 geliquideerd. Slechts 9 bleven in functie. Van de 109 afgevaardigden in de eerste Nationale Vergadering van Albanië zouden, nog steeds volgens deze Joegoslavische recapitulatie, tot het jaar 1958 niet minder dan 17 parlementsleden gefusilleerd zijn. 15 werden opgesloten, 2 pleegden zelfmoord, 45 zijn politiek uitgeschakeld en slechts 29 konden hun plaats behouden.

H O O F D S T U K II

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN NEDERLAND

Ontevredenheid in de partijleiding

Naar buiten toe geeft de leiding van de CPN hoog op over de resultaten van het partijwerk. Afgaande op de cijfers, bekend gemaakt over nieuwe partijleden en abonnees op De Waarheid, zou de indruk kunnen worden gewekt, dat de desbetreffende wervingsacties bijzonder succesvol verlopen en grote winst opleveren. De behaalde winst blijkt evenwel niet of nauwelijks voldoende om het leden- en abonneeverlies te compenseren. Van enige groei der partij is derhalve geen sprake.

Ook met de intrede van partijleden-bedrijfsarbeiders in het NVV - naar communistische visie eerste stap op de weg naar eenheid van vakbeweging - worden weinig vorderingen gemaakt, alle optimistische geluiden daarover ten spijt.

De partijleiding spant zich in om aan deze labiele toestand een einde te maken. Volgens haar vindt een "radicalisering" van de massa plaats en zijn de tijdsomstandigheden, zowel op internationaal als op nationaal gebied bijzonder gunstig voor de verbreiding van het communisme. Bij het uitbuiten van deze gunstige omstandigheden blijft echter het partijapparaat, naar de mening van de partijleiding, in gebreke. De oorzaak daarvan wordt in de eerste plaats gezocht bij de districtsleidingen. Vandaar de opdracht aan organisatie-secretaris Henk Hoekstra om in de diverse districten een onderzoek in te stellen naar dit achterblijven van de CPN (zie MO 12 van 1960).

Leider van het voornaamste district afgezet

Als eerste slachtoffer van de ontevredenheid der partijleiding werd de secretaris van het CPN-district Amsterdam, Wim van het Schip, in de afgelopen maand maart van zijn voetstuk gestoten. Zonder enig nader overleg, met wie ook, werd Van het Schip geheel onverwachts van zijn functie ontheven.

Naar verluidt wordt het achterblijven van het Amsterdamse district allereerst geweten aan zijn te kort schieten als districtsleider. De toestand zou hem geheel uit de hand zijn gelopen. Bovendien heet de betrokkene niet voldoende zelf-critisch te zijn ingesteld en critiek

van anderen niet te kunnen verdragen.

De partijleiding heeft de vervanging van Van het Schip blijkbaar wel urgent geacht. De districtsconferenties, die vanwege het met Pinksteren te houden XXste partijcongres voor de deur staan, bieden voldoende gelegenheid om waar nodig wijzigingen in de districtsleidingen onopvallend aan te brengen.

Mogelijk heeft de vrees om stof te leveren voor partij- vijandige publicaties de partijleiding er van weerhouden Van het Schip ook als vertegenwoordiger in de Amsterdamse gemeenteraad af te danken, daar dit de publieke aandacht zou trekken. Ter vermijding van te veel ruchtbaarheid blijft hij ook, althans voorlopig, deel uitmaken van het omvangrijke dagelijks bestuur van het district. Deze voorzichtige wijze van optreden kan het partijbestuur ingegeven zijn door vroegere onaangename ervaringen.

De vervanging van de voormalige districtssecretaris te Rotterdam Siem Groenendijk in 1960 en andere destijds aangebrachte wijzigingen in de leiding van dat district leidden toen tot de publicatie van een artikel in een "partijvijandig" Rotterdams dagblad. Het partijbestuur had zich aan dat "hetz-artikel" bijzonder geërgerd en de Rotterdamsche districtsleiding berispt omdat de wijziging de leden per circulaire was bekend gemaakt.

Paul de Groot vaart uit tegen de PSP

Partijgenoten uit verschillende plaatsen in de kop van Noord-Holland waren op 4 maart j.l. in de gelegenheid Paul de Groot te Wieringen te horen spreken. Het was een van de - steeds zeldzamer wordende - vergaderingen waarop de algemeen secretaris nog in het openbaar het woord voert.

De behandelde onderwerpen lagen voornamelijk op het terrein van de loonpolitiek en op dat van de nationale en internationale politieke verhoudingen.

Op deze bijeenkomst kwam nog eens duidelijk tot uiting dat Paul de Groot zijn gevoelens over het niet bereid zijn van de PSP om bijv. in de Tweede Kamer in het kielzog van de CPN te varen geenszins onder stoelen of banken steekt.

De Groot doodverfde de PSP als een storingspartij, door de reactie opgericht om de linkse oriëntatie, die zich in alle landen onder de arbeiders voltrekt, op dood spoor te leiden. De PSP bedriegt volgens

hem het volk wanneer zij zich tegen de Sowjet-Unie keert, maar zegt vóór de vrede te zijn, want alleen de Sowjet-Unie is een waarborg voor de vrede, die bedreigd wordt door het Duitse militarisme. De PSP, zo ging De Groot verder, bedriegt het publiek ook wanneer zij verklaart tegen het kolonialisme te zijn, maar zich uitspreekt tegen het afstaan van de kolonie Nieuw-Guinea aan Indonesië. En wanneer zij, bij monde van Ds. v.d. Veen, protesteert tegen de aanval van de Sowjet-Unie op Hammer-skjoeld, verdedigt deze partij van de geweldloosheid in feite de moord op Loemoemba.

Ziedaar de geweldloze socialist, schamperde de algemeen partij-secretaris, geweldloos als het gaat tegen de dividendtrekkers, tegen Amerika en tegen de Hitler-generaals, maar vervuld met de haat van een wild dier tegen de Sowjet-Unie en de socialistische landen!

Voor haar weigering om naar het communistische pijpen te dansen kreeg de PSP in deze toespraak van De Groot dus andermaal haar trekken thuis.

Agitatie tegen West-Duitsland

De communisten blijven ageren tegen de inschakeling van de Bondsrepubliek in het westelijke verdedigingsstelsel. Zo verscheen thans bij Pegasus onder de titel: "De erfvijand; een eeuw gevaar uit het Oosten", een boekje van de bekende Waarheid-journalist Jan Snellen. Deze schreef destijds ook de artikelen-serie, die het partijdagblad onder de kop "Het Kapersnest Bloemendaal" in februari 1957 publiceerde en die naderhand in brochurevorm werd uitgegeven.

Verschillende gedeelten van het nieuwe werkje werden reeds vroeger als artikelen in De Waarheid opgenomen.

Snellen tracht de nationale gevoelens te bespelen en betoogt o.m. dat Nederland al langer dan een eeuw leeft onder de dreiging van een annexatie in een of andere vorm door Duitsland. Het gevaar voor de Nederlandse onafhankelijkheid is z.i. al die tijd uitsluitend gekomen van over de Oostgrens. Om dit te "bewijzen" beroept de schrijver zich mede op uitspraken en publicaties van diplomaten en geschiedschrijvers, onder wie de Duitsers List en Von Treitschke.

Het Duitse streven naar expansie zou nu eens minder en dan weer meer weerklank gevonden hebben bij grote delen van de Nederlandse bourgeoisie en - in het latere stadium - bij de kapitalisten.

Na de oorlog hebben laatsgenoemden geen gedemilitariseerd Duits-

land gewild, omdat volgens Snellen hun belangen met gouden koorden verweven zijn met die van de "Ruhrkapitalisten". Zij hebben de natie, die geboren werd uit het verzet tegen de politieke binding aan grote machten, met handen en voeten gebonden aan de meest agressieve en tot onderdrukking en annexatie geneigde macht ter wereld.

Het politieke oogmerk van het communistische propaganda-geschrift wordt vooral aan het slot ervan bloot gelegd, waar Snellen zegt dat het nog niet te laat is om de boeien te verbreken. Voor het kleine land aan de Noordzee ziet hij nog een andere toekomst dan op te gaan in het imperialistische Duitsland en er, als het ergste gebeurt, mee ten onder te gaan. Een beter perspectief biedt de weg door de CPN in 1952 uitgestippeld in haar ontwerp-program voor vrede en nationale zelfstandigheid. In een derde deel van de wereld is uitbuiting door het kapitalisme niet meer mogelijk. Nederland heeft nu de wind mee als het gaat koersen naar nationale zelfstandigheid, die het - zoals deze Waarheid-journalist beweert - voor Marshall-dollars verkwanseld heeft.

Door zichzelf atoomvrij te maken zou Nederland - aldus het boekje - reeds in aanzienlijke mate bijdragen aan de pacificatie van Duitsland en veilig en voorspoedig kunnen varen op de koers, die voor deze natie bij haar geboorte werd uitgezet: Eigen meester, niemands knecht.

Werfactie Politiek en Cultuur

Evenals vorig jaar (zie MQ 3-1960) heeft de partijleiding besloten een werfactie te houden voor het theoretische maandblad Politiek en Cultuur. Dit CPN-periodiek verschijnt zoals bekend bij de Uitgeverij en Boekhandel Pegasus. In partijkringen leeft de gedachte, dat het klimaat voor zulk een werfactie dit jaar beter is dan in 1960. Ook al vanwege de wat overhaaste voorbereiding werden toen maar ongeveer 75 nieuwe abonnees genoteerd.

Thans wordt zelfs een stijging van het abonnementental met 650 (dit is \pm 30%) voor mogelijk gehouden.

Veel verwacht de partijleiding van de medewerking der CPN-schollingsleiders. Zij kregen begin maart een partijcirculaire persoonlijk toegezonden met het verzoek al hun "leerlingen" te bewegen een abonnement op P. en C. te nemen. Verder moeten de districtsbesturen er voor zorgen, dat de actie op gang komt, die één week voor het begin van het partijcongres (15 mei a.s.) dient te worden afgesloten. Voor de afdelingen met de beste resultaten zijn een aantal "ideologische bibliothekjes" beschikbaar, samengesteld uit Pegasus-uitgaven.

De nieuwe abonnees ontvangen een welkomst-premie, t.w. een boekje met politieke caricaturen uit de internationale communistische pers.

Nogmaals de Februari-staking

De herdenking van de Februari-staking kon dit jaar tot voldoening van velen - ook tot die van de communisten - voor het eerst weer eensgezind worden gevierd. Het partijbestuur had de plechtigheid weliswaar met enige vrees voor prestigeverlies tegemoet gezien, maar het verloop ervan scheen aanvankelijk toch geen reden tot ontevredenheid te hebben gegeven.

In het Waarheid-commentaar van 27 februari werd over de deelneming van de SWP niets gezegd. Op 3 maart bracht De Waarheid echter een artikel van Paul de Groot, waarin deze er zijn misnoegen over uitte, dat de SWP in de gelegenheid was gesteld als groep vóór het monument "de dokwerker" acte de présence te geven. Nogal onredelijk bleek De Groot in zijn beschouwing min of meer te eisen, dat degenen, die hijzelf als verraders brandmerkt, ook door anderen, met inbegrip van de overheid, als zodanig worden gezien en behandeld. Uit het feit dat dit in het onderhavige geval niet was gebeurd, zodat het tijdens de plechtigheid gekomen was tot een "samentreffen" van de CPN en de SWP, trok hij de conclusie dat de reactie hier een rel had willen insceneren.

Trouwens in de burgerlijke pers was dit incident, naar De Groot beweerde, reeds voorbereid, met name in Het Vrije Volk van 21 februari. Het bevatte een artikel waarin de partij werd aangewreven dat zij aan de herdenking van de staking altijd politieke oogmerken had verbonden, die aan deze plechtigheid vreemd waren. Daarbij werd uitdrukkelijk bedoeld op het communistische verzet tegen de herbewapening van West-Duitsland, tegen de atoombewapening en tegen de vrijlating van oorlogsmisdadigers.

Dit artikel verried, volgens De Groot, de ware reden waarom de SWP aan de herdenking van de Februari-staking deelnam. Juist omdat de reactie deze "wekroep" tegen herhaling van de gebeurtenissen uit de bezettingstijd niet wil horen, zo stelde de algemeen partij-secretaris, en zij bevreesd is voor de groeiende afkeer van atoomoorlog, had zij demonstratief de verradersbende van de SWP op één lijn geplaatst met de "partij van de staking". De SWP werd slechts als storingsgroep gemanipuleerd in de strijd tegen de linkse orientatie van arbeiders en intellectuelen. Walgelijk vond Paul de Groot het, dat voor dit politieke doel ook de Februari-herdenking moest worden misbruikt en ontwijd.

H O O F D S T U K I I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE HULPORGANISATIES

Vredesbeweging

De communistische vredesbeweging in Nederland ontplooit de laatste tijd zeer weinig activiteit. Van het treffen van voorbereidingen voor de bijeenkomst van de Wereldvrede Raad (24 - 28 maart in New Delhi) werd in ons land nagenoeg niets bemerkt. Waarschijnlijk wegens de daaraan verbonden hoge kosten heeft de NVR geen afgevaardigden naar de Indiase hoofdstad gezonden.

In afwachting van de besluiten van de WVR zullen de Nederlandse vredesstrijders optreden als gastheren van een delegatie van de "Japanse Raad tegen Atoom- en Waterstofbommen", die voornemens is in de eerste week van april Nederland te bezoeken.

De delegatie maakt gedurende enkele maanden onder het motto "Voor verbod van atoomwapens en voor totale ontwapening" een tournee door verscheidene Europese landen. Zij staat onder leiding van dr. Fumio Araki, lector aan de medische faculteit van de universiteit van Hirosjima. Het ligt in de bedoeling in ons land een drietal bijeenkomsten te beleggen, waar de Japanse gasten als sprekers zullen optreden. Deze lezingen zijn georganiseerd door de Nederlandse Vredesraad (NVR) en de Stichting "Anti-Atoombom-Actie" (AAA).

Tussen deze organisaties ontstond enig geharrewar over de opzet van een ontvangstcomité, doch tenslotte is men in de samenstelling ervan geslaagd. Het bestaat o.m. uit de voorzitter van de NVR, dr. W.H. van Dobben, prof. dr. A. de Froe, lid van het comité Stopzetting Atoomproeven en pater S. Jelsma M.S.C., behorende tot de Pleingroep.

Jeugdbeweging

Nieuw ANJV-instructieblad

Eind februari verscheen het eerste nummer van een nieuw, gestencilde instructieblad van het Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV), getiteld "DOEN". Het wordt uitgegeven door het hoofdbestuur en is bedoeld om de afdelingen regelmatig op de hoogte te houden van de activiteiten van het verbond. De eerste aflevering is voor het grootste

gedeelte gewijd aan de voorbereidingen voor de Pinkster-protesttocht van Volkel naar Amsterdam.

Pinksterfietstocht

Het in december 1960 opgerichte initiatiefcomité (zie MO 1-1961) is inmiddels uitgegroeid tot een voorbereidend comité, officieel genaamd: Komitee Protestfietstocht Volkel-Soesterberg-Amsterdam tegen de opslag van atoomwapens, Pinksteren 1961. In dit comité hebben naast vooraanstaande ANJV'ers, OPSJ'ers en vertegenwoordigers van de communistisch georiënteerde studentenvereniging "Perikles", ook leden van het Algemeen Bestuur van de Nederlandse Vredesraad (onder wie voorzitter dr. W.H. van Dobben) zitting. Als secretaresse fungeert R. Janissen-v.d. Berge. Haar echtgenoot is lid van het ANJV-hoofdbestuur. Met de zakelijke leiding, de belangrijkste functie in het comité, is belast de communist Jaap Duppen. Hij maakt ook deel uit van het ANJV-hoofdbestuur en nam een belangrijke plaats in bij de organisatie van de ANJV-jeugd vredesmanifestatie in januari 1960. Vorig jaar april vertegenwoordigde hij zijn organisatie bij de Aldermaston-vredesmars in Engeland. De Pinkster-fietstocht 1961 kan worden beschouwd als een Nederlands pendant van deze mars.

Het ANJV is bezig landelijk ca. 1400 deelnemers aan te trekken. Daarvan moet Amsterdam het leeuwendeel van 650 personen leveren. Er zijn drie mogelijkheden. Men kan van Volkel, van Arnhem of van Soesterberg af meefietsen. Zaterdagmiddag 20 mei is het vertrek uit Volkel. Eerste Pinksterdag rijdt men door naar Soesterberg, waarop des maandags naar Amsterdam wordt gefietst. Het ligt in de bedoeling in Arnhem, Soesterberg en Amsterdam meetings te organiseren.

De organisatoren hebben blijkbaar afgezien van het oorspronkelijke plan om de deelnemers ook naar de drie vertrekpunten te laten fietsen. Men wil deze afstanden nu per autobus afleggen.

Om de werkzaamheden van het centrale comité te verlichten is men bezig een vijftal regionale werkcommissies te vormen, die de voorbereidingen moeten coördineren en de reis van de deelnemers naar de vertrekpunten zullen hebben te regelen. Aan het ANJV-kader is opgedragen hier toe het initiatief te nemen.

Vrouwenbeweging

Viering Internationale Vrouwendag

Ter gelegenheid van de viering van de Internationale Vrouwendag op 8 maart organiseerde de Nederlandse Vrouwenbeweging (NVB) op of omstreeks die datum in verschillende plaatsen openbare vergaderingen. In Amsterdam werd bovendien een demonstratie gehouden. Overeenkomstig het communistische parool van het ogenblik werd veel aandacht besteed aan de aanwezigheid van militaire bases bij de grote steden en de opslag van atoomwapens, aan de dood van Loemoemba en aan de kwestie Nieuw-Guinea. In Amsterdam kwamen de vrouwen in Marcanti bijeen. Ans John-Hogenes, lid van de dagelijkse leiding der NVB, riep de Nederlandse vrouwen op niet toe te staan, dat van hun kinderen op Nieuw-Guinea moordenaars en folteraars worden gemaakt. Daarom moeten de troepen terug, aldus Ans John.

Evenals vorige jaren trachtte de CPN het bezoek aan de vergaderingen te stimuleren door haar leden op te roepen tot deelname. Het Amsterdamse partijdistrict richtte zich speciaal tot de vrouwelijke partijgenoten. Ook de NVB zelf deed moeite haar leden voor de viering warm te maken. Reeds op 23 februari belegde zij een voorbereidende propaganda-avond met Annie Averink als spreekster.

De bijeenkomst in Amsterdam uitgezonderd, bestond er elders in het land niet veel belangstelling voor de 8ste maart. In de hoofdstad was vergunning aangevraagd voor een optocht van ca. 1000 vrouwen, doch er namen nog geen 180 aan deel.

Een viertal NVB-leden reisde ter gelegenheid van de Internationale Vrouwendag naar het buitenland: op 6 maart vertrokken twee Amsterdamse gewestelijke bestuursters naar Oost-Berlijn. De volgende dag vlogen twee anderen o.w. Nel Koster-Loobek, lid van de dagelijkse leiding, naar Praag.

Bezoek van een culturele delegatie aan de USSR

Op 28 maart 1961 vertrokken vier Nederlandse kunstenaars naar Moskou, t.w. de leidster van het Scapino-ballet, Hans Snoek, met haar echtgenoot televisie-regisseur Erik de Vries en de romanschrijfster Inez van Dullemen met haar echtgenoot Erik Vos, artistiek leider van de toneelgroep "Arena". Zij zullen gedurende hun veertiendaags verblijf in de Sowjet-Unie de gasten zijn van de Moskouse vriendschapsvereniging USSR-Nederland. Zij ontvingen hierom de uitnodiging door tussenkomst van de Vereniging "Nederland-USSR", die tevens de verdere voorberei-

dingen voor het vertrek regelde.

Naar verluidt heeft de Vereniging "Nederland-USSR", naast Hans Snoek en Erik Vos, aanvankelijk nog enkele andere figuren uit de kring van Nederlandse musici en balletleidsters aangezocht voor een bezoek aan de Sowjet-Unie. Het accoord met de Russische autoriteiten inzake de uitzending van een dergelijke culturele delegatie, zou de Vereniging omstreeks maart 1960 hebben bereikt. Het is voor het eerst na lange tijd, dat de Vereniging "Nederland-USSR" er weer eens in slaagde bemiddelend op te treden bij het vertrek van een culturele delegatie.

Verzetsbeweging

Door "Verenigd Verzet 1940-1945" is de laatste maanden grote aandacht besteed aan een "protestactie" tegen de Westduitse staatssecretaris Dr. H. Globke (zie MO 2-1961 blz. 17). Men valt hem in het bijzonder aan als commentator van de tijdens het Hitler-regime uitgevaardigde Neurenbergse rassenwetten en eist ontzetting uit zijn huidige functie. De actie ten behoeve van de "Vereinigung der Verfolgten des Naziregimes" - de Westduitse zusterorganisatie, die met een overheidsverbod wordt bedreigd - is hierdoor geheel op de achtergrond geraakt.

De Globke-actie van "Verenigd Verzet" is een onderdeel van een campagne van de "Fédération Internationale des Résistants". De FIR maakt in haar actie tegen Globke gebruik van materiaal afkomstig uit Tsjechoslowakije en de DDR.

Amnestie voor Spaanse politieke gevangenen en ballingen

In Parijs is op 25 en 26 maart 1961 een "Westeuropese conferentie" gehouden voor het bepleiten van amnestie-verlening aan de politieke gevangenen en de bannelingen van het Franco-regime.

Aan een dergelijke conferentie gaan vanzelfsprekend uitgebreide voorbereidingen vooraf. Reeds in juni 1960 verklaarden de communistische partijen van Frankrijk en Spanje de vrijlating van Spaanse gevangenen in hun actieprogram te zullen opnemen. Ook elders stelden de communisten plannen op voor het voeren van een desbetreffende campagne. Algehele amnestie voor Spaanse politieke gevangenen was het voornaamste onderwerp, dat 17 communistische partijen van Latijns-Amerika tezamen met de illegale Spaanse CP in september 1960 in een gemeenschappelijke bijeenkomst bespraken.

Op 15 oktober daaropvolgend berichtte de Spaanse partij, dat

"de campagne voor amnestie krachtige bijval vindt in Zuid-Amerika en ook grote instemming belooft te krijgen in Europa en andere werelddelen".

Op 27 januari van dit jaar vond in Montevideo (Uruguay) een "Latijns-Amerikaanse conferentie" over het betreffende onderwerp plaats, die heeft geleid tot de eerdergenoemde bijeenkomst in Parijs. Het ligt voor de hand, dat de communisten een zeer werkzaam aandeel in beide conferenties moesten hebben gehad.

In Nederland is het communistische initiatief wel heel duidelijk aan den dag getreden, o.m. door een publicatie van De Waarheid (31.1.'61) inzake de oprichting van een initiatiefcomité voor amnestie ten behoeve van de Spaanse politieke gevangenen. Ook hier heeft de amnestie-campagne brede weerklank gevonden. Volgens berichten in de niet-communistische pers hebben zich eind maart vooraanstaande Nederlandse persoonlijkheden met instemming uitgelaten over de Parijse conferentie.

Argeloos doet daarbij de vermelding aan dat het secretariaat van het Nederlandse "ondersteuningscomité" is gevestigd aan het adres Max Planckstraat 27 te Amsterdam. Niet algemeen bekend zal zijn dat dit het woonadres is van de communiste G. van Reemst-de Vries, die al sinds eind januari 1961 met deze actie bezig is. Het comité, in de pers bedoeld, bestaat dan ook uit figuren als van Reemst-de Vries voornoemd, Wim Bandsma, Petrus Laros, Max Meijer, allen leden van de CPN en Christiaan Verhoeve, oud-partijlid.

De successen hier te lande liggen geheel in de lijn van de in het buitenland behaalde resultaten. Het Franse partijblad l'Humanité van 25 maart vermeldde bijvoorbeeld onder de adhaerenten een twintigtal oud-ministers, 45 volksvertegenwoordigers en senatoren, 60 juristen, 250 wetenschapsmensen en vele andere vooraanstaande lieden. Ook communisten en communistische organisaties hebben hun bijval aan de actie betuigd o.m. de Belgische partijbestuurder Jean Terfve, de Franse partijleider Maurice Thorez en zijn Italiaanse collega Luigi Longo, alsmede de vakbondsbestuurder Benoît Frâchon (CGT).

Het Wereldvakverbond zond de Westeuropese conferentie een begroetingstelegram, evenals de Poolse journalisten-organisatie en de voormalige verzetsbeweging van dat land. De Internationale Democratische Vrouwenfederatie organiseerde terzake reeds in december 1960 een hulpactie voor inzameling van voedsel en onderkleding. De communistische pers in de Westeuropese landen - De Waarheid inclusief - publiceerde vele instemmende artikelen.

H O O F D S T U K I V

COMMUNISTISCHE ACTIVITEITEN IN HET BEDRIJFSLEVEN

Verhouding tussen WVV en communistische vakbeweging in Nederland

Louis Saillant, de algemeen secretaris van het Wereldvakverbond, stelde in het januari-nummer van "World Trade Union Movement" het volgende als sleutelprobleem voor het WVV: Hoe kan het contact worden versterkt met "de werkers die hun uitbuiters bestrijden" en hoe moet de internationale eenheid van actie worden georganiseerd. Hij onderscheidt drie hoofdtaken: 1. Versterking van de banden tussen het WVV en de aangesloten nationale vakverenigingen, alsmede tussen de VVI's (vakverenigingsinternationales) en de daaronder ressorterende bonden. 2. Een nieuwe aanpak om te komen tot eenheid van actie met autonome en bij het IVVV (Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen) aangesloten bonden. 3. Het leggen van directe contacten met de lagere vakbondsorganisaties en de bedrijfsgroepen.

Nieuw zijn deze geluiden stellig niet. Afgewacht moet worden of het WVV de voornemens in enigerlei opzicht in daden zal kunnen omzetten, met name of het - wat Nederland betreft - de banden met het Centrum (dat de EVC'58-bonden overkoepelt) inderdaad nauwer zal aanhalen. De omstandigheden daartoe zijn er de laatste tijd niet beter op geworden, aangezien de EVC'58-bonden immers sterk aan betekenis hebben ingeboet en het WVV-secretariaat voor eventueel contact op vakverenigingsgebied feitelijk zou moeten aankloppen bij het partijbestuur van de CPN, dat de leiding van de communistische vakbeweging hoe langer hoe meer aan zich heeft getrokken.

Punt 3 van de "hoofdtaken" doelt op de steeds herhaalde, doch gewoonlijk weinig succesvolle tactiek der communisten om de leden van de bonafide vakbonden tegen hun "rechtse" bestuurders op te zetten.

Wat punt 2 in Saillant's beschouwing betreft: Zoals bekend staat de CPN daadwerkelijk de eenheid van actie met een organisatie als het NVV voor. Echter is nimmer gebleken dat het WVV-secretariaat de door Paul de Groot uitgestippelde vakbondspolitiek (geleidelijke opheffing van EVC'58-bonden door overgang der leden naar het NVV) heeft onderschreven. Er bestaan integendeel aanwijzingen dat het WVV de gang

van zaken in de Nederlandse communistische vakbeweging betreurt. Het is nauwelijks aannemelijk dat een man als Paul de Groot een dergelijke houding van het WVV-secretariaat zou kunnen waarderen. En zulks temeer niet, daar het WVV-secretariaat in de vijandschap tussen de CPN en het Centrum enerzijds en de "oude" EVC aan de andere kant, slechts met een zekere gereserveerdheid voor de CPN partij heeft gekozen. Het heeft de "oude" EVC niet als "verrader van de arbeidersklasse" publiekelijk willen veroordelen. Al met al lijkt het niet waarschijnlijk dat de betrekkingen van het WVV-secretariaat met de door de CPN geleide vakbeweging binnenkort veel hartelijker zullen worden. Mogelijk zal het contact weer wat worden versterkt ter gelegenheid van het in december a.s. in Moskou te houden 5e WVV-congres.

G. Adducci, de algemeen secretaris van de in Praag zetelende VVI-Metaal, zond in februari een circulaire aan de aangesloten vakbonden, waarin hij speciaal de aandacht op het bedoelde congres vestigde. Het zal, naar hij schreef, in het teken staan van de eenheid der internationale arbeidersbeweging bij haar strijd voor vooruitgang en vrede, voor ontwapening en vreedzame coëxistentie.

Positie van de vakbeweging in de Sowjet-Unie

De uitgeverij van de Sowjet-Russische vakbeweging deed in 1960 een brochure het licht zien over het werk en de positie van de vakbonden in de Sowjet-Unie. Als voorbeeld zijn daarin de verhoudingen in een grote Moskouse uurwerkfabriek beschreven. Kortgeleden werden in Nederland een Engelse en een Duitse vertaling van dit werkje aangetroffen.

In dit verband kan worden gereleveerd, dat de regeringen van de Verenigde Staten en van de Sowjet-Unie in 1958 het IAB, het Internationaal Arbeidsbureau te Genève, hadden verzocht studiegroepen naar hun resp. landen te zenden voor het instellen van een onderzoek naar de daar bestaande vrijheid van vereniging. In december 1960 publiceerde het IAB de rapporten van de beide studiegroepen. In de eindconclusie van het rapport over de USSR wordt o.m. gezegd dat de functies van de Sowjet-Russische vakverenigingen gezien moeten worden in verband met de economisch-politieke organisatie van het land. Daarom is het volgens het rapport welhaast ondenkbaar dat de arbeiders naar eigen believen vakverenigingen zouden (kunnen) vormen en is ook de positie van de arbeider als lid van de vakvereniging moeilijk te omschrijven.

Het 14-daagse WV-bulletin d.d. 1 februari 1961 heeft ook een artikeltje aan het genoemde rapport gewijd. Hierin is, vetgedrukt, o.m. een passage aangehaald waarin de rapporteurs opmerken dat iedere werker in de Sowjet-Unie wordt geacht mee te doen aan het nationale streven tot verhoging van aller levensstandaard. Zijn persoonlijke belangen en de deelbelangen van zijn bedrijf of woonplaats zijn in één groot verband samengevat met de belangen van land en volk als geheel. Het artikel citeert voorts dat de Sowjet-vakverenigingen, naast het traditionele vakbondswerk, verantwoordelijk zijn voor een aantal taken die in andere landen door de overheid worden verricht. Dit verklaart waarom de Sowjet-vakbonden zo'n grote macht en zoveel invloed hebben.

De in Moskou uitgegeven brochure geeft een gedetailleerd beeld van de huidige werkzaamheden der vakbondsfunctionarissen in het bedrijfsleven.

Om verschillende redenen lijkt het wel de moeite waard hiervan kennis te nemen. Zo blijkt er o.a. uit dat de Sowjet-vakbond bepaalde methoden toepast, waartegen de communistische propaganda in de westerse landen steeds heftig fulmineert (bijv. het opvoeren van de productie door uiterste efficiency). Ook wordt het begrijpelijk dat de Sowjet-Russische vakbondsdelegatie, die in 1959 onder auspiciën van de UNESCO Nederland bezocht - in het najaar van 1961 wordt wederom een dergelijke afvaardiging verwacht -, stom verbaasd was toen zij vernam dat slechts 40% van de werknemers georganiseerd is.

Als bijlage dezes volgt een beknopt resumé van de bedoelde verhandeling. Hieruit moge blijken dat de Sowjet-Russische vakbond een enorme serie bevoegdheden in zich verenigt. De vraag blijft echter open op welke wijze de individuele werker zich tegen misbruik van die bevoegdheden zou kunnen beschermen.

H O O F D S T U K V

OVERIGE GROEPERINGS

De Socialistische Werkers Partij - SWP

Streven naar samenwerking

Bij de SWP heeft het veel voldoening gewekt, dat haar deputatie zich bij de officiële plechtigheid in Amsterdam ter herdenking van de Februari-staking in de voorste gelederen bevond.

Meer en meer treedt in de kringen van de SWP de wens naar voren om tot samenwerking met de PSP te komen. Thans vindenniet langer alleen in Utrecht maar ook in Amsterdam af en toe discussie-bijeenkomsten plaats voor leden van beide partijen. Deze vergaderingen nemen het karakter aan van een verkennen en welhaast tot elkander brengen van de wederzijdse standpunten.

Het uiteindelijke doel van de SWP is een samengaan met de PSP bij de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen. De CPN-leiding toont zich reeds verontrust bij de gedachte, dat zulk een samenwerking een realiteit kan worden. Voorlopig bestaat er bij de PSP evenwel nog een grote terughoudendheid om haar naam in verband met openbare acties te verbinden met die van de SWP.

Tot het zelfstandig voeren van acties is de SWP nog vrijwel niet gekomen. Het partijbestuur heeft zich er tot op heden toe bepaald de leden op te wekken zich aan te sluiten bij acties van verschillende andere organisaties, met uitzondering natuurlijk van door de CPN ondernomen activiteiten. Onder meer werd in De Brug de deelname aanbevolen aan de "Vredesmars" op Nieuwjaarsdag te Amsterdam, aan de "Vredesmars" uitgaande van het "Comité 1961 voor vrede" op Tweede Paasdag a.s. en aan de acties van het - niet communistische - comité "Actie Algerije".

Aanvankelijk was de SWP buiten de organisatie van de Paas-vredesmars gehouden. Vernomen werd, dat in het "werk-comité" nu ook enkele plaatsen zijn ingeruimd voor haar vertegenwoordigers.

De leiding van de SWP heeft het plan om aan de vooravond van het proces Eichmann te Amsterdam een openbare vergadering te beleggen, waarin enkele min of meer bekende personen hun mening over die zaak ten beste zullen geven. Aanvankelijk wilde men de bijeenkomst geheel zelfstandig organiseren. In het kader van het streven naar samenwerking heeft men

later besloten de vergadering te doen uitgaan van een comité, samengesteld uit leden van de SWP, de PSP, de Socialistische Jeugd van Nederland (SJ), de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia" en mogelijk nog andere organisaties.

Het lag in het voornemen van het SWP-partijbestuur de vergadering in de eerste helft van maart in Krasnapolsky te houden. Waarschijnlijk hebben de onderhandelingen over het samenstellen van het comité het bestuur genoodzaakt de datum van de bijeenkomst naar 12 april te verschuiven. Van dit uitstel heeft de CPN gebruik gemaakt om de "partijvijandige" organisaties de voet dwars te zetten. In de Waarheid van 21 maart werd een op de 29ste van die maand in Krasnapolsky te houden vergadering aangekondigd, waarin Marcus Bakker over het proces Eichmann zal spreken. De SWP en de PSP zien zich hierdoor het gras voor de voeten weggemaaid.

Anti Atoombom-Mars op Tweede Paasdag

In MO no. 2 1961 werd reeds melding gemaakt van het besluit van het Comité "1961 voor de Vrede" om op Tweede Paasdag een demonstratieve vredesmars te organiseren. Het succes van de op 1 januari j.l. in Amsterdam gehouden vredesmars zal vermoedelijk hieraan niet vreemd zijn.

Het Comité bestaat uit aanhangers van humanistische, godsdienstige, socialistische en pacifistische organisaties, zoals de ANVA, Kerk en Vrede, De Derde Weg, de Werkgroep van Anti-militaristische Studenten (WAS), Socialistische Jeugd (SJ), de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia" en de PSP.

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door: A.J. Bruggeman; Reint Rutgers; Jo ten Have; E.M. Buter sr. en Heinz Neudecker.

De samenwerkende organisaties zijn bovendien vertegenwoordigd in een uit 26 personen bestaand comité van aanbeveling, waarin o.a. zitting hebben ds. J.J. Buskes, prof. ds. J. de Graaf, pater S. Jelsma M.S.C., dr. O. Noordenbos, ds. J.P. de Ridder, ds. Kr. Strijd en mr. J.H. van Wijk.

Het Comité heeft een manifest uitgegeven in een oplage van 100.000 exemplaren. Het Nederlandse volk wordt daarin onder de leuzen "1961 voor de Vrede" en "1961 zonder A-wapens" opgeroepen om "samen te demonstreren voor de wil van ons allen". Volgens deze oproep geschiedt een en ander in verbondenheid met vele honderdduizenden in Engeland, Scandinavië, België en de Verenigde Staten, die op dezelfde dag "grootse anti-atoombommarsen" houden.

De protestmars, meer in het bijzonder gericht tegen het opslaan van kernwapens in Nederland en tegen de kernbewapening in Oost en West, zal achtereenvolgens worden gehouden in de gemeenten Amersfoort, Soest, Utrecht en Amsterdam.

Tussen deze plaatsen zullen de deelnemers gebruik maken van vervoermiddelen waarin zij zelf dienen te voorzien. De mars wordt beeindigd met een korte sluitingsbijeenkomst in Krasnapolsky, waar enige sprekers het woord zullen voeren.

De Stichting Anti-Atoombom-Actie (AAA), die aanvankelijk deel uitmaakte van het Comité "1961 voor de Vrede", heeft zich daaruit enige tijd geleden teruggetrokken. Zoals uit het AAA-voorlichtingsorgaan (jaargang 3, no. 1) blijkt, ging zij tot deze stap over in verband met een voorgestelde uitbreiding van het bestaande Comité met links-georiënteerde, politiek-gerichte groeperingen.

Daardoor zou een situatie zijn ontstaan, die niet meer strookte met de opvatting van de Stichting dat leidende figuren van gezamenlijk georganiseerde vredesacties los dienen te staan van partij-politieke invloeden.

Aangezien het doel van de Paasmars de sympathie heeft van de AAA, dringt deze er bij haar medewerkers op aan er toch aan deel te nemen.

De passages omtrent links-georiënteerde, politiek-gerichte groeperingen hebben kennelijk in de eerste plaats betrekking op de PSP, doch vermoedelijk ook op de SWP. Het SWP-partijbestuurslid Reint Rutgers treedt namelijk op als secretaris van het dagelijks bestuur van het Comité.

De Brug van 11 maart 1961 publiceerde verder een bekendmaking van het Comité en riep tevens al haar lezers op tot deelname aan de Paasmars; bovendien zouden, naar verluidt, enkele SWP-ers inmiddels tot het Comité zijn toegetroten.

Dezerzijds bestaat de indruk, dat bij dit alles - voorshands nog op de achtergrond - mede in het geding is de in het kamp van de niet-communistische vredesorganisaties nog onbesliste vraag of de Nederlandse Vredesraad bij dergelijke acties als partner dient te worden aanvaard.

H O O F D S T U K VI

VREEMDELINGEN

Sowjet-Russen e.a.

Ons land onderhoudt sedert 1945 officiële betrekkingen met de USSR. Mede als gevolg daarvan bevinden zich hier in de Russische kolonie volgens een ruwe schatting van 1960 ongeveer 230 Sowjet-Russische staatsburgers, van wie een beperkt aantal de diplomatieke status bezit.

Voorts verblijven in ons land circa 2000 met Nederlanders gehuwde vrouwen van Russische afkomst, die, ofschoon door het huwelijk Nederlandse geworden, volgens de Sowjet-Russische wetgeving tevens de Sowjet-Russische nationaliteit bezitten. Dan zijn hier te lande nog ruim 500 staatlozen gevestigd, resp. van Russische, Letlandse en Lithause herkomst.

In dit verband kan ten aanzien van de in Nederland gedomicilieerde Russen een stijging van het totale aantal sedert 1959 worden geconstateerd. Volgens de opgave van de Hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking van het Ministerie van Justitie - zie MO 2, 1959, blz. 32 - bedroeg het aantal vreemdelingen in Nederland, afkomstig uit landen gelegen achter het IJzeren Gordijn of van origine uit deze staten op 1-1-1959:

Hongaren	:	3616;	staatloos	97
Polen	:	3069;	staatloos	119
Tsjechen	:	543;	staatloos	39
Bulgaren	:	31;	-	
Roemenen	:	84;	staatloos	5
Albanezen	:	2;	-	
<u>Russen</u>	:	174;	staatloos	398
Esten	:	-;	staatloos	67
Letten	:	-;	staatloos	82
Lithauers	:	-;	staatloos	26

Deze aantallen hadden uitsluitend betrekking op personen, geregistreerd als vreemdeling of staatloos. Een tot Nederlander genaturaliseerde Rus of Russin valt derhalve niet onder de vorenvermelde opgave, evenmin als bijv. een door het huwelijk Nederlandse geworden Russin. Voor de BVD kunnen zodanige personen echter ook van belang

zijn. In die gedachtengang kwamen wij in 1959 tot de volgende raming: Hongaren 5500; Polen 5000; Tsjechen 1000; Bulgaren 50; Roemenen 150; Russen 2000, met inbegrip van Letten, Estlanders en Lithauers.

Repatriëringsproblemen

Van Sowjet-Russische zijde werd sedert de laatste wereldoorlog mede aan de vrij omvangrijke groep Russische emigranten in ons land veel aandacht besteed. Aanvankelijk gold het bevorderen van hun repatriëring als het voornaamste doel. Welk een belang men in het algemeen aan deze repatriëring hechtte, blijkt uit de oprichting in 1955 van het bekende, in Oost-Berlijn zetelende "Comité voor Terugkeer naar het Vaderland", dat zich door verspreiding van een periodiek ten doel stelde emigranten ideologisch op hun terugkeer naar de USSR voor te bereiden. Als gevolg echter van de met deze repatriëring opgedane slechte ervaringen, bijvoorbeeld het grootste deel der gerepatriëerden uit Nederland gaf na een kort verblijf in de Sowjet-Unie de wens te kennen naar hier terug te keren, heeft Moskou al gedurende enige jaren afgezien van directe repatriëringsacties.

Kennelijk in de hoop, dat de buitenslands verblijvende Russen zich mettertijd als vooruitgeschoven post van de USSR zullen kunnen doen gelden, is thans het streven erop gericht de band met deze personen zoveel mogelijk te verstevigen.

De doelstellingen van het bovengenoemde comité in Oost-Berlijn werden begin 1960 dienovereenkomstig uitgebreid.

Zoals eertijds gereleveerd, behoort het onder meer tot de taak van de BVD om gegevens in te winnen omtrent alle personen, die van een staatsgevaarlijke activiteit of neiging daartoe ten opzichte van Nederland of met ons land bevriende buitenlandse mogendheden blijk geven of hebben gegeven. In aansluiting op de publicaties, die dzz. in verschillende maandoverzichten zijn gedaan over diverse groepen vreemdelingen hier te lande, volgt thans een beknopte opsomming van verschillende Sowjet-Russische instanties, die op de een of andere wijze alhier werkzaam zijn.

Sowjet-Russische Vertegenwoordiging in Nederland

De Sowjet-Russische Ambassade is te 's-Gravenhage gehuisvest aan de Andries Bickerweg 2/3 en de Joh. de Wittlaan 4/6. Aan het hoofd staat de Ambassadeur P.K. Ponomarenko, die op 15-10-1959 in Nederland

is aangekomen ter opvolging van S.P. Kirsanov, die hier van augustus 1953 tot begin juli 1959 als zodanig verbleef. Zoals bekend is er aanvankelijk sprake van geweest, dat Ambassadeur Kirsanov zou worden opgevolgd door Molotov. De Nederlandse Regering verleende daaraan evenwel geen agrément.

Ponomarenko, lid van het centraal comité van de CPSU, was voordien achtereenvolgens Ambassadeur in Polen en India. Hij wordt op zijn hoge post in Den Haag bijgestaan door twee ambassaderaden, zeven secretarissen en drie attaché's, die allen de diplomatieke status hebben. Aan de Sowjet-Russische Ambassade in Den Haag zijn verder verbonden dertien medewerkers, twee chauffeurs en twee in Nederland aangeworven helpers.

De Sowjet-Russische Militaire Vertegenwoordiging, gevestigd op het ambassade-adres, is samengesteld uit een militaire attaché, tevens voor marine- en luchtvaartzaken (diplomatieke status), twee medewerkers en een chauffeur.

Aan de Statenlaan 134A te 's-Gravenhage is de Sovinform-vertegenwoordiging gehuisvest, die de berichtgeving in Nederland over de Sowjet-Unie heeft te verzorgen. Ze is samengesteld uit een vertegenwoordiger met diplomatieke status, die tevens secretaris der ambassade is en verder uit vier in Nederland aangeworven medewerkers.

De Tass-correspondent, gehuisvest op het hiervorenvermelde adres, heeft de taak de berichtgeving over Nederland naar de Sowjet-Unie te verzorgen.

Aan de Sportlaan 1136 in Den Haag is de vertegenwoordiging van Intoerist gevestigd. Zij bestaat uit het Sowjet-Russische hoofd en een in Nederland aangewezen medewerker. De Intoeristvertegenwoordiging te 's-Gravenhage ressorteert onder de Sowjet-Russische Handelsvertegenwoordiging in Amsterdam. De taak van Intoerist is het propageren van reizen naar de Sowjet-Unie vanuit Nederland, vice-versa; voorts de registratie van de met licentie naar familieleden in de USSR te verzenden geschenken.

De Sowjet-Russische Handelsvertegenwoordiging - adres: Museumplein 13/15 te Amsterdam, met een dépendance in het pand J.W. Brouwersstraat 21 aldaar - bestaat uit een Handelsvertegenwoordiger en zijn plaatsvervanger, beiden met diplomatieke status, benevens uit zestien medewerkers en twee chauffeurs.

De taak van de aan de Weteringsschans 18, Amsterdam gevestigde Sovexportfilm-vertegenwoordiging bestaat in het propageren resp.

verkopen van Sowjet-Russische films aan Nederland. Tevens is zij belast met het aankopen van Nederlandse films voor de USSR. Sovexport-film heeft hier een vertegenwoordiger en een in Nederland aangeworven medewerker.

De Sowjet-Russische burgerluchtvaartbelangen worden in Nederland behartigd door Aeroflot - adres Moreelsestraat 17 hs, Amsterdam - met een vertegenwoordiger en een plaatsvervanger.

De positie van de vakbeweging
in de Sowjet-Unie

Een brochure van Moskou uit 1960

De uitgeverij van de Sowjet-Russische vakbeweging liet in 1960 een brochure (85 pagina's) verschijnen over de arbeid en de positie van de vakbonden in de USSR. De inhoud daarvan is hiervolgend kort samengevat:

Aan een groot bedrijf als de Moskouse uurwerkfabriek is een vakbondskantoor verbonden, waarin het bestuur van de bedrijfsgroep zetelt. De voorzitter met enkele assistenten worden door de vakbond bezoldigd, de overige leden van dit bestuur werken normaal in de fabriek. De directie van de fabriek kan werkers alleen met toestemming van de bedrijfsgroep ontslaan. Beide instanties hebben tot taak het bedrijf zo goed mogelijk te laten marcheren. De rechten van de vakvereniging werden vastgesteld bij besluit van het presidium van de Opperste Sowjet d.d. 16 juli 1958. De belangen van de werkers en de overheid zijn in de Sowjet-Unie niet van elkaar te scheiden. De arbeiders werken op een collectief arbeidscontract met een geldigheidsduur van één jaar. Het bestuur van de bedrijfsgroep moet er van dag tot dag op toezien dat de bepalingen van de c.a.o. zowel door de werkers als door de fabrieksdirectie worden nageleefd.

De arbeid is in de Sowjet-Unie een zaak van eer en heldendom. In een erelijst prijken aan een wand foto's van de werkers die de beste prestaties leverden. De "socialistische wedijver" speelt een grote rol, zowel onder werkers van hetzelfde beroep of dezelfde opleiding als tussen afdelingen binnen het bedrijf en tussen de fabrieken onderling. Dagelijks worden de prestaties op een wandbord bekend gemaakt. Het bestuur van de bedrijfsgroep geeft leiding aan deze socialistische wedijver (Zou wedijver nooit in naijver ontaarden?).

De "wedijver beweging" heeft sedert het begin van het 7-jarenplan (1959) een hogere trap bereikt met de instelling van groepen die de ere-titel "communistische werkgroep" mogen voeren. Ook individueel kunnen arbeiders de ere-naam van "stoottroepwerker" verdienen. Deze eer valt alleen te beurt aan hen die kwalitatief en kwantitatief veel presteren, zich voortdurend theoretisch verder bekwamen en zich voort in het dagelijks leven voorbeeldig gedragen. De "communistische werkgroepen" ontwikkelen een speciale teamgeest, die zo sterk is, dat de leden

ook buiten de muren van de fabriek met elkaar meelevens. In de socialistische wedijver zijn het de communistische werkgroepen die de anderen tot voorbeeld dienen.

Soms komt het voor dat overwerk moet worden verricht. Vergunningen daartoe moeten door het voltallige bestuur van de bedrijfsgroep worden afgegeven. In de uurwerkfabriek te Moskou wordt thans normaal zeven uur per dag gewerkt. "De werker heeft een uur gewonnen, dat hij dan ook geen minuut verlieze", aldus luidt de leuze die de vakoeweging poneert. Het wordt dan ook betreurd dat er nog steeds werkers zijn die de tijd nemen om te roken en te kletsen of op andere wijze te "dagdieven".

Sommige werkers trekken bijverdiensten uit uitvindingen die de fabriek kan benutten. Het voorbeeld wordt aangehaald van een man, die in twee jaar tijds 12.000 roebel extra verdiende (Dit is ongeveer 8 maanden salaris van een geschoolde bankwerker).

De bedrijfsgroep treedt krachtig op tegen inbreuken op de arbeidsdiscipline en tegen overtreding van de sociale normen, ook in het privéleven. Bepaalde kwesties tussen fabrieksdirecties en werkers kan de bedrijfsgroep naar het erehof verwijzen. Dit is samengesteld uit algemeen geachte werkers van de fabriek. Het hof heeft alleen corrigerende bevoegdheid. Soms wordt een zaak naar het volksgerecht doorgezonden.

Als voorbeeld van een ontwikkeling die een toenemend aantal staatszaken ziet overgaan in handen van publieke organisaties, wordt de oprichting - in 1959 - van arbeidscommando's genoemd, die de taak van handhaving van de openbare orde en rust gedeeltelijk van de militie hebben overgenomen. De arbeidscommando's, samengesteld uit vrijwilligers, patrouilleren des avonds in het gebied waarin hun fabriek ligt.

Veel werkers zijn nog steeds slecht gehuisvest. De Sowjetregering wil binnen 10 jaar een eind aan de woningnood maken. De fabrieksdirectie en de bedrijfsgroep wijzen gezamenlijk de huizen toe, die de fabriek met overheidsgelden en ten dele uit eigen middelen bouwt.

Het sociale verzekeringsfonds, gevormd uit overheidsgelden, wordt beheerd door de vakbonden. De gelden worden besteed voor tegemoetkomingen bij invaliditeit, zwangerschap, ziekte e.d., voor ouderdomspensioenen, vakantie-uitkeringen enz.

Iedere middag doen alle werkers gezamenlijk vijfminuten gymnastiek. Een instructeur - eveneens een vakbondsfunctionaris - leidt de oefeningen via luidsprekers. De sport neemt overigens een grote plaats in het leven van de werkers in. De kosten worden gedeeltelijk uit de kas van de vakbond en ten dele uit bedrijfsfondsen betaald. Tweemaal per

jaar organiseert de Sowjet-Russische vakbeweging grote sportevenementen, zgn. spartakiades.

De vakbonden krijgen hun inkomsten hoofdzakelijk uit de contributies van de leden. In de Moskouse uurwerkfabriek, met enige duizenden werkers, bezoldigt de vakbond vijf functionarissen. Overeenkomstig de salarisschalen, vastgesteld door de topleiding van de Sowjet-Russische vakbeweging, verdient de boekhouder 690 en de sportinstructeur 880 roebel per maand. De drie vrijgestelde bestuurders worden bezoldigd overeenkomstig hun vroegere gemiddelde verdiensten in de fabriek. De voorzitter, een bankwerker, krijgt 1500 roebel per maand, de twee overigen ontvangen maandelijks circa 1300 roebel. Het budget van de bedrijfsgroep was in 1959 als volgt verdeeld: 22 % voor culturele activiteiten, 22 % voor de sport, 16 % voor materiële hulp aan leden, 26 % voor subsidies en 14 % voor salarissen van de bezoldigde krachten.

Stakingsoverzicht maart 1961

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging vakbonden	Resultaat	No.
Bouwwakarbeiders v.d. aannemingscombinatie ASM te Amsterdam.	eisen loonsverhoging van f 5,-- per week.	-----	eis ten dele ingewilligd.	1.
Confectiebedrijf RAMO te Enschede.	invoering nieuw tarief.	-----	het te weinig ontvangen loon wordt alsnog uitbetaald.	2.
Transportarbeiders van het Zachthoutoverslagbedrijf te Amsterdam.	wijziging tarief-lonen voor het houtlossen op zeeschepen.	NBV/NVV accepteerde nieuwe tariefberekening.	-----	3.
Bouwwakarbeiders v.d. N.V. Edupi 13 te Amsterdam.	eisen vrije zaterdag.	-----	-----	4.
Eerste Nederlandse Coöperatieve Kunstmestfabriek te Vlaardingen.	eisten een ongemakken toeslag.	ABC/NVV bemiddelde.	werk op oude voorwaarde hervat, grieven zullen worden onderzocht.	5.

V o l g n o	Begin in vo- rige maand	De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werkzaam is.																															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
1.	27-2	---																															
		71																															
2.	(1 uur)	---		---																													
		6		60																													
3.		---		---																													
		36																															
4.		---		---																													
		23		23																													
5.		---		---																													
		300		300																													

A G E N D A
=====

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
* 15-16 april	Congres PSP.	Amsterdam	PSP
* 17-19 april	3e Zitting Adm. Com. VVI Handel.	Berlijn	WVV
23 april	Onthulling monument Sachsenhausen.	Sachsenhausen	Int.Sachs.Com.
april ?	Europese conf. voor vrede en veiligheid.	Berlijn ?	WVR
april ?	Eur. conf. 40-urige werkweek.	?	WVV
* 2-7 mei	Eur. conf. tegen atoomwapens.	Oslo	---
6-7 mei	Internat. bedevaart naar Dachau.	Dachau	Inter.Dach.Com.
8 mei	Internat. strijddag studenten tegen Duits militarisme.	---	IUS
8-12 mei	3e Internat. conf. VVI-transport.	Boedapest	WVV
15-16 mei	Congres Vrije Socialisten.	Groningen	Fed.Vrije Social.
20-22 mei	20e Congres CPN.	?	CPN
20-22 mei	Demonstratieve fietstocht tegen aanwezigheid "atoomkoppen".	Volkel-Soes- terberg-A'dam.	ANJV/OP SJ
27-28 mei	Viering 15-jarig bestaan Bond Soc. Zang- en Muziekver.	Enschede	Bond Soc. Zang- en Muziekver.
* mei/juni	Stertocht.	?	Ned.Vrouwenbew.
13-18 juni	Wereldvredescongres.	Praag	Chr.Vredesconf.
15 juni	Speciale zitting Uitv. Com. WVV.	?	WVV
* 1-2 juli	Bijeenk. Alg. Raad Féd. Internat. des Résistants. Viering 10-jarig bestaan FIR.	Wenen ?	FIR
15-22 juli	ANJV-zomerkamp.	Texel	ANJV
* 25 juli-3 aug.	Wereldjeugdforum.	Moskou	Russ. jeugdorg.
juli of aug.	6e Internat. conf. partijhistorici.	?	Partijinstituten voor geschied.
1-5 sept.	2e Conf. geschied. v.h. verzet.	Warschau	FIR
* 2-9 sept.	Studiekamp ANJV.	Texel	ANJV
29 sept.-10 okt.	3e Congres Internat. Medical Association.	Turijn	IMA

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
* sept.	Congres Pugwashbeweging.	?	Pugwash
17 okt.	22e Congres CPSU.	Moskou	CPSU
Najaar	ANJV-jeugdappèl voor het Noorden.	Groningen	ANJV
* Najaar	Internat. conf. over geschied. en grondregels v.h. perswezen.	Warschau	IOJ
4-16 dec.	15e Congres Wereldvakverbond.	Moskou	WVV
1961	Bijeenk. Execut. Comité Internat. Org. van Journalisten.	Peking	IOJ
C 1961	Conf. CP-en kapitalistische landen Europa.	?	---
* 1961	Conf. economen uit W. en O. Europa over ontwapening.	Zweden	---
* juli/aug.'62	8e Wereldjeugdfestival.	Helsinki	WFDJ/IUS
* 1962	5e Congres Internat.Org. van Journalisten.	Boedapest	IOJ
1962	7e Congres IUS.	?	IUS

* nieuw c.q. aangevuld